

Allmänt om trägolv och golvvärme

Träegenskaper

Trä är ett hygroskopiskt material med förmåga att avge och absorbera fukt från omgivande luft och material. Resultatet blir att träet "lever", sväller och krymper i storlek beroende på luftfuktigheten. På vintern, när inomhusluften är torr, uppstår springor mellan brädorna och skålning. På sommaren, när luften är fuktig, ligger golven tätt och en viss kupning kan uppstå.

Alla träbaserade material är beroende av att den relativa luftfuktigheten, RF, i rummet hålls mellan 30-60 % såväl under läggningen, som efter inläggning. Vid en relativ luftfuktighet som är lägre än 30 % uppstår fler och större springor än vad som normalt accepteras. Skulle å andra sidan den relativa luftfuktigheten bli högre än 60 %, kan bestående formförändringar hos materialet uppstå och det kan även påverka trägolvs monteringen mot underlaget och skada limfogar etc. Den relativa luftfuktigheten är alltså helt avgörande både för trägolvs funktion och utseende.

Normalt bidrar golvvärme till en något lägre luftfuktighet över golvytan, eftersom luftens temperatur vid golvytan höjs i förhållande till rummet i övrigt. Luftfuktigheten är inte "självtjämnande". I ett utrymme med 30 % RF vid 20°C och temperaturen lokalt ökas, kommer luftfuktigheten att bli lägre i det området.

Trä är ett relativt värmeisolerande material. I vissa sammanhang vill man ha värmeisolerande material, med man i andra sammanhang, exempelvis vid läggning på golvvärme, föredrar ett material med lägre värmegenomgångsmotstånd (mindre värmeisolerande). Man menar därför generellt att t.ex. klinker pga. sitt låga värmegenomgångsmotstånd är bättre lämpade än trä att lägga på golvvärme. Olika material upplevs som olika varma eller kalla vid samma temperatur. Detta beror på att golvytan, som har kontakt med människokroppen, har olika värmeledningsförmåga, d.v.s. ytmaterialet leder bort eller isolerar kroppsvärmen bättre eller sämre. Det är därför klinker upplevs som kalla att gå på om golvvärmen ej är påslagen. Trä däremot leder inte bort kroppsvärmen lika fort och upplevs därför varmare att gå på, även om det ej finns golvvärme.

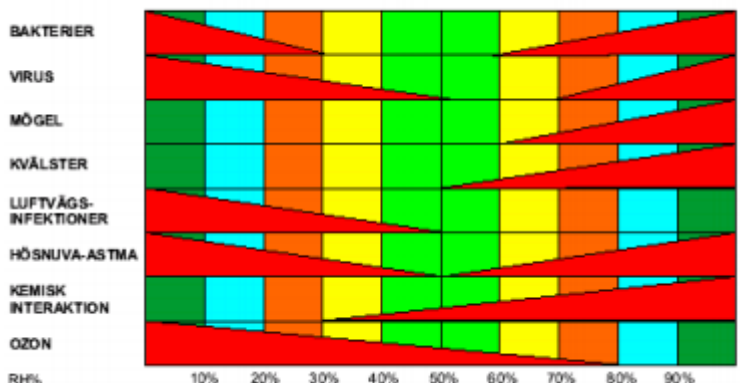
Rätt relativ fuktighet, RF, är bra för både trägolv och människor. Det är inte bara träbaserade golvmaterial som trivs bäst i RF mellan 30-60 %. Även vi människor får en bättre inomhusluft med en relativ luftfuktighet i detta intervall. Se sunda hus- projektets diagram över luftfuktighetens betydelse nedan.

SUNDA HUS

Diagrammet visar luftfuktighetens betydelse inomhus.

Diagrammet är hämtat ur BFR-rapport R113:1989

OPTIMAL RELATIV LUFTFUKTIGHET FÖR ATT MINIMERA RISKEN FÖR OHÄLSA
BYGGFORSKNINGSRADET R113:1998

Allmänna förutsättningar för läggning av Golvabias trägolv på golvvärme

- Maximalt tillåten yttemperatur är 27°C. Detta gäller även under mattor och möbler.
- Elektrisk golvvärme kan ofta vara svår att reglera, varför det är viktigt att man kontrollerar med leverantören av golvvärmen att denna är lämplig under trägolv och att man kan garantera att yttemperaturen på trägolvet inte kommer att överstiga 27°C någonstans i golvet.
- Värmesystemet ska vara så utformat att det ger en mycket jämn yttemperatur över hela golvytan.
- Trægolvet ska alltid skyddas mot stigande fukt med ång- eller fuktspärr, t.ex. en 0,2 mm PE-folie. Fuktspärren ska placeras mellan golvvärmen och golvet.
- Luftspalt mellan golvvärme och trägolv får ej förekomma.
- Trægolv med ytskikt av bok eller lönn ska ej läggas på golvvärme. Dessa träslag har större rörelser än andra träslag.

Utdrag från RA 98:

MD Utförandeföreskrifter

"Beakta att träbaserade material såväl vid som efter inläggning är beroende av att den relativa luftfuktigheten i lokalen hålls mellan 30-60%. Vid lägre relativ luftfuktighet än 30% i lokalen kan t ex springors antal och storlek mellan parkettbrädor bli större än vad AMA föreskriver. Vid högre relativ luftfuktighet än 60 % kan bestående formförändringar hos materialet uppstå."

Det är viktigt att påpeka att både med och utan golvvärme är det vanligt att relativa luftfuktigheten sjunker under 30 % RF vintertid. En åtgärd kan då vara att t ex minska ventilationen och eventuellt använda en luftfuktare.

Vid läggning av trägolv på betong med upp till 95 % RF ska ångspärr användas. Som ångspärr rekommenderas 0,2 mm åldersbeständig PE-folie avsedd som ångspärr.

Vid läggning av trägolv på betong med över 95 % RF ska fuktspärr användas. Fuktspärr har högre ånggenomgångsmotstånd än ångspärr och luftspalter.

För den som vill veta mer om golvvärme och trägolv, även dimensionering av golvvärme, rekommenderar vi skriften Trægolv på golvvärme utgiven av GBR.

Källa: Golvbranschen, GBR Trægolv på golvvärme (utgåva 1:2003)